

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ในบทนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนการวิจัย โดยมีเนื้อหาสาระรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แบบแผนการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 3,210 คน จากสถานศึกษา 68 โรงเรียน แยกตามอำเภอ และขนาดของโรงเรียน แสดงตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	โรงเรียน			ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน
	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก		
1. ปะนาระ	1	3	2	18	313
2. เมือง	4	2	4	30	614
3. ยะหริ่ง	1	1	3	15	221
4. หนองจิก	1	3	1	15	236
5. โลกโพธิ์	1	3	4	24	403
6. ยะรัง	2	1	6	27	256
7. มายอ	1	2	7	30	271
8. แม่ลาน	-	-	1	3	23
9. ทุ่งยางแดง	-	1	3	12	184
10. ไม้แก่น	-	-	1	3	19
11. สายบุรี	2	6	1	27	466
12. กะพ้อ	-	-	-	-	-
รวม	13	22	33	204	3,006
รวมทั้งหมด		68		3,210	

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 355 คน จากประชากรทั้งหมด 3,210 คน ซึ่งได้มาโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ Yamane (พิศณุ พองศรี, 2549:110) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 68 คน และครูผู้สอน 287 คน ด้วยวิธีการ ดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) จำนวน 68 คน โดยทำการเลือกผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โรงเรียนละ 1 คน จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 68 โรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนประกอบด้วยผู้บริหาร 3 คน ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ และผู้อำนวยการ

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) จำนวน 287 คน โดยทำการเลือกจากครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีทุกโรงเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนตัวอย่างครูเพื่อให้ได้สัดส่วนที่สมดุลกันในแต่ละขนาดของโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่	6 คน /โรงเรียน	รวม	78	คน
โรงเรียนขนาดกลาง	5 คน /โรงเรียน	รวม	110	คน
โรงเรียนขนาดเล็ก	3 คน /โรงเรียน	รวม	99	คน
		รวมทั้งสิ้น	287	คน

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในเก็บข้อมูลแบบสอบถาม แสดงตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน
ขนาดใหญ่	13	39	1,406	13	78
ขนาดกลาง	22	66	1,117	22	110
ขนาดเล็ก	33	99	687	33	99
รวม		204	3,006	68	287
รวมทั้งสิ้น	68		3,210		355

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 6 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งขั้นตอนการได้มาซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยมีเงื่อนไข 1) มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งผู้บริหารหรือครูผู้สอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี 2) มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนตัวอย่างในแต่ละขนาดของโรงเรียน ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน
ขนาดใหญ่	2	1	1
ขนาดกลาง	2	1	1
ขนาดเล็ก	2	1	1
รวมทั้งสิ้น		3	3
		6	

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

3.3 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือในการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก และแบบสอบถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวข้องกับส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการพัฒนาครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามวิธีการพัฒนาบุคคลไว้ 9 ข้อ ดังนี้

1. การปฐมนิเทศ
2. การฝึกอบรม
3. การศึกษาดูงาน
4. การสัมมนา
5. การศึกษาต่อ
6. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
7. การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ
8. การสอนงาน
9. การส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

2. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัยสร้างโดยกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามวิธีการพัฒนาบุคคล การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การสัมมนา การศึกษาต่อ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การสอนงาน และการส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการ รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

3.3.2 การสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการพัฒนาบุคคล ด้านการปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การสัมมนา การศึกษาต่อ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การสอนงาน การส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการ ได้แก่ งานวิจัยของทิพย์นภา จิระนคร (2542) ชาร์รีฟท์ ลีโอนี (2545) บุญกร เพ็ชรพวง (2546) และสมใจ กาเด็น ไมคิน (2551)

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบและแนะนำปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ข) พิจารณาตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความครอบคลุมของเนื้อหาและด้านการใช้ภาษา ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของคำถาม และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการหาดัชนีความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหาตามวิธีการของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978:34-37 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 117)

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ตรงตามลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ตรงตามลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการ

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการ

คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามต่อไป ถ้าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ข้อคำถามนั้นต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขซึ่งในแบบสอบถามผู้วิจัยได้เพิ่มข้อคำถาม 2 ข้อ จากการแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คือข้อที่ 23 และข้อที่ 24 ในด้านการสัมมนาเพื่อให้ความครอบคลุมของเนื้อหาและให้ความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ค)

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี จำนวน 30 คน ซึ่งไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

5. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทีวีรัตน์, 2540:125-126) ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Coefficient Alpha) ทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .9669 และรายด้าน โดยแบ่งเป็นด้านการปฐนิตศ จำนวน 4 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .9666 ด้านการฝึกอบรม จำนวน 9 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น.9596 ด้านการศึกษาดูงาน จำนวน 6 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .9637 ด้านการสัมมนา จำนวน 5 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น.9678 ด้านการศึกษาต่อ จำนวน5ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น.9641 ด้านการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 4 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น.9631 ด้านการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ จำนวน 6 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .9626 ด้านการสอนงาน จำนวน 4 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น.9659 และด้านการส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 7 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .9616

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุง แก้ไข

7. สร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาคำเนินการตามลำดับคั้งนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาคำเนินการ โดยการส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคั้ง 355 คน คัดเป็นร้อยละ 100.00

3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและแปลผลตามลำดับ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. หาค่าความถี่ ค่าร้อยละของจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละรายการตามตัวแปรที่ต้องการศึกษาคือ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

2. หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าเพื่อทราบสภาพปัญหาการพัฒนาคูในด้าน การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การสัมมนา การศึกษาต่อ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การสอนงาน และการส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการ โดยรวม ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาคูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เมื่อหาค่าได้แล้วนำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของเบสต์ (Best, อ้างถึงใน ณรงค์ ศรีละมุล, 2546) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ มีความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 4.51-5.00	หมายถึง	มีสภาพปัญหาการพัฒนาคูตามความจริงมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.51-4.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาการพัฒนาคูตามความจริงมาก
ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.51-3.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาการพัฒนาคูตามความจริง ปางกลาง
ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.51-2.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาการพัฒนาคูตามความจริงน้อย
ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.00-1.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาการพัฒนาคูตามความจริงน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test (Independent Sampling) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 3 กลุ่ม โดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

4. แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานีใน 9 ข้อ นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการประมวลความคิดเห็นและแจกแจงความถี่ในแต่ละด้าน แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นสำคัญของปัญหาและแนวทางการพัฒนาครูของแต่ละด้าน ทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ด้านการปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การสัมมนา การศึกษาต่อ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การสอนงาน และการส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความถี่ (Frequency)
2. หาค่าร้อยละ (Percentage)
3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การทดสอบค่าเอฟ (t-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)